

for at bestemme, hvor meget Gjerens Godtgørelse skal være, og en anden Kornpris til Grund, naar man siger, at 25 Aars Betaling af Beløbet vil dække Afsløsningsværdien. Forudsætte vi altsaa, at det hele Beløb, som vil blive Genstand for Afløsning, er 6 Millioner, og at Tiendehderne ere fri for alle videre Krav med Hensyn til Tiende, naar de endnu i 25 Aar have betalt Tiende — det kan blive noget mere end Afsløsningsloven har, og det kan blive noget mindre end efter den Kornværdi, som Afsløsningsloven har — og gaar man ud fra, at Kornværdien er rigtig ansat i Afsløsningsloven, altsaa svarende til de kommende 25 Aars Kapitelstatst, er Forholdet det, at en saadan Annuitet i 25 Aar har en øjeblikkelig Kapitalværdi efter 4 pCt. Beregning af 15,52 Millioner. Det vil altsaa sige, at medens efter 4 pCt. Beregning de 6 Millioner være 150 Millioner værd i Kapital, bliver det Beløb, Tiendehderne indfri hele denne Forpligtelse med, 94 Millioner, med andre Ord, at Tiendehderne tjene paa Afløsningen den ret anstændige Sum af 56 Millioner. Det er rigtig regnet efter Loven. Men naar Tiendehderne tjene paa Afløsningen 56 Millioner, er det en Selvfølge, at nogen taber. Der er to, der tabe, den ene er Tiendeejerne, og den anden er Statskassen. Vilde vi holde os til Tiendeejerne, hvis Interesser jeg ikke særlig som Finansminister har Anledning til at forsvare, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at det, Tiendeejeren faar, er i Virkeligheden kun 70 pCt. af det, han tidligere har haft, ganske nøjagtig regnet. Skal man bestemme en Nettoindtægt af Tiende, f. Eks. af en Korntiende eller af en Kirketiende, naar man har trukket alle de Udgifter fra, der baade nu ligge paa Kirketienden, og som man præsumerer yderligere kunne komme til at ligge paa den ved en Udvidelse eller Ombygning af Kirken, en Udvidelse af Kirkegaarden osv., nok sagt, naar man skal bestemme, hvor meget Tienden Netto er for Tiendeejeren, og en saadan Netto er 100 Kr. aarlig, og man saa spørger, hvad han da faar til Bederlag for disse 100 Kr. aarlig, viser det sig, at han af Statskassen faar 2,000 Kr. i 3½ pCt. Obligationer, hvilket giver 70 Kr. om Aaret. I Stedet for 100 Kr. aarlig faar han 70 Kr. Han tvinges til at renoncere paa 30 pCt. af sin hidtidige Indtægt af Tienden, det Regnestykke mener jeg er fuldstændig umodsigelig. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem vilde troste vedkommende med, at der var større Fordel forbundet med at have sin Kapital disponibel i Stedet for at have den staaende fast ude paa Rente. Men

denne Fordel turde være temmelig illusorisk i mange Tilfælde og saaledes ogsaa efter Forslaget — og deri er Lovens Bestemmelser fuldstændig rigtige — idet nemlig Tiendeejeren ikke faar Raadighed over disse Obligationer, for han har rustet de Forpligtelser af sig, som han har i Genhold til Tienden enten ved en enkelt Ejendom eller i Forbindelse med en anden Ejendom. Men dette kunde for mange Tiendeejeres Vedkommende være noget vanskeligt, i alt Fald vil det være temmelig lang Tid, inden de faa deres Kreditors Samtykke til at disponere over dem. Men selv om de frit kunne disponere over Beløbet og straks kunne sælge deres Obligationer, er det dog indflysende, at disse Obligationer ikke kunne sælges til pari. Saa maa det ærede Medlem i hvert Tilfælde dog indrømme, at til det mindre Bederlag, det tyvedobbelte Beløb i Stedet for det fem og tyvedobbelte, maa der endvidere lægges det, at Bederlaget gives i Papirer, som, lad os f. Eks. sige, i disse Dage kunne være 95 pCt. værd; det maa man i hvert Tilfælde lægge til. Man kan ikke sige, at han i Virkeligheden faar til Disposition en Kapital paa det tyvedobbelte Beløb.

Men imidlertid, det er ikke Tiendeejernes Interesser, det i særlig Grad paaligger mig som Finansminister at varetage. Hvorledes stiller det sig for Statskassen? Hvor meget af disse 56 Millioners Tab falder paa Staten? Jeg vil allerede nu bemærke, at der tabes mere end 56 Millioner; thi ogsaa paa Selvejertierne tabes der jo ikke ubetydeligt derved, at Selvejernes tidligere Forpligtelser, f. Eks. til Vedligeholdelse af Kirkerne o. s. v., kunne de indløse med det femtendobbelte Beløb. Til disse Forpligtelser høre for det første Skatterne, og det er et Beløb, vi bestemt kunne angive. Men dertil hører endvidere ogsaa Beløb, som man kun ganske tilnærmelsesvis kan anslaa, fordi de ere saa uhyre variable. For Kirketiendens Vedkommende bliver Spørgsmaalet, hvor meget af Bruttoindtægten der gaar fra til Kirkebygningens Vedligeholdelse. Vi have jo Kirker, hvor Tienden er saa stor, at den Thara, der gaar fra, kun udgør en mindre Kvota, medens vi ogsaa have Kirker, hvor hele Tienden næppe er i Stand til at dække de løbende Udgifter. Jeg har intet, hvormed jeg kan dokumentere det Tal, jeg har brugt for at gøre en Beregning over, hvor stort et Tab der vil resultere af denne Indløsning med det femtendobbelte i Stedet for med det fem og tyvedobbelte af den Byrde, som de, der selv eje deres Tiende, nu bære. Her gaar jeg ud fra, at omtrent en Tredjedel af hele Kirketiendens Brutto her i Landet